

Predgovor

MOJE INTERESOVANJE za rad prvih jugoslovenskih privatnih izvršitelja, koji su delovali na području Vojvodine između dva svetska rata, započelo je odmah kako sam podatak o njihovom postojanju prilikom posete Komori sudskih izvršitelja Mađarske u leto 2013. godine, dobio od njenog tadašnjeg predsednika, kolege Mikloša Krejnikera.

Kao izvršitelj-početnik sam već te 2013. godine prionuo na prikupljanje povesne i ostale građe koja se mogla pronaći po raznim istorijskim i drugim arhivima, bibliotekama i drugim čuvarima našeg nasleđa u zemlji i inostranstvu, kao deo nerealizovanog projekta njenog utakanja u master rad sa istovetnom temom na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Kako je prikupljena građa bila odveć obimna za potrebe skućenog naučnog rada, bilo je gotovo prirodno rasteretiti je jalovog akademizma.

Rezultat je ova knjiga.

Ukoliko smem pomisliti da se među njenim koricama krije neka vrлина, držim da to, svakako, mora da bude upravo njena širina i otvorenost po pitanju kako opisa rada kraljevskih sudskih izvršitelja na području poznatom kao Banat, Bačka i Baranja nakon 1918. godine pa sve do oslobođenja tih krajeva od okupacionih snaga u kasnu jesen 1944. godine, tako i njena neustručivost kada se dotiče onih društvenih previranja i nerazumnih poteza Države (uvek iz sasvim razumljivih razloga), koja su neposredno nakon Prvog svetskog rata doticali sudove, a time i sve pravosudne profesije vojvođanskog pravnog područja, ostavljajući pri tom dubok trag na nepreglednom broju podanika Krune koji su i tada, kao što je to slučaj i sa nama danas, samo želeli da prožive svoj život.

Svakako, mnogo je onih koji su doprineli nastanku ovog dela, a ja nažalost nisam u mogućnosti da učinim više od toga da im se na ovom mestu iskreno zahvalim. Dozvolite mi da izrazim posebnu zahvalnost velikom broju saradnika i radnika istorijskih arhiva u Subotici, Novom Sadu, Beogradu i bibliotekara kako iz Beograda, Subotice, Budimpešte, Novog Sada, tako i drugih gradova vojvođanskog područja.

Na ovom mestu moram istaći briljantnu gospođu Radmilu Stojanović, bibliotekara Biblioteke Narodne skupštine Republike Srbije, zatim zaposlene u Istorijskom arhivu u Subotici, gospođu Tatjanu Segedinčev, direktora Arhiva gospodina Stevana Mačkovića, izrazito strpljivu gospođu Hajnalku Levai, arhivistu gospodina Tibora Halasa i gospodina Žolta Hežea, koji su istrpeli sve moje zahteve. Veliku zahvalnost dugujem i dr Gojku Maloviću iz Arhiva Jugoslavije, kao i ostalim zaposlenima u biblioteci i čitaonici te značajne Kuće. Ne mogu a da ne istaknem i veliki entuzijazam bibliotekara Gradske biblioteke u Subotici, gospođe Rite Fleis, koja je mnogo učinila kako bih pronašao pravu građu koja mi je u pripremi ovog štiva bila neophodna.

Naravno, moram na ovom mestu pomenuti i svoje najbliže prijatelje i saradnike, iskrene navijače za nastanak ovog dela i zahvaliti im se na njihovom velikom strpljenju i iskrenoj podršci. Svakako da se otisak svih njih nalazi na stranicama koje slede.

Krivicu za sve propuste, previde, netačne podatke i pogrešne zaključke snosim isključivo sam.

U Subotici, sto šezdeset prvog dana 2015. godine

sütő i buljovčić, damir